

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 16 lutego 2006 r.

Druk nr 70

**KOMISJA
REGULAMINOWA, ETYKI
I SPRAW SENATORSKICH**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 101 oraz art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich wnosi projekt uchwały **w sprawie zmiany Regulaminu Senatu**.

Jednocześnie informuję, że w dalszych pracach nad tym projektem uchwały komisję reprezentować będzie senator Piotr Zientarski.

W załączeniu przekazuję projekt uchwały.

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich
(-) Piotr Zientarski

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie zmiany Regulaminu Senatu

Art. 1.

W uchwale Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (M.P. z 2002 r. Nr 54, poz. 741, z 2004 r. Nr 15, poz. 232 i Nr 18, poz. 302 oraz z 2005 r. Nr 65, poz. 894, Nr 71, poz. 975 oraz Nr 84, poz. 1201) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

"Art. 37a. Podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową ma prawo wykonywać tę działalność na terenie Senatu.";

2) w art. 60 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. W posiedzeniach komisji, na których rozpatrywane są ustawy lub projekty ustaw, mogą uczestniczyć podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową. Podmioty te mają prawo, na zasadach określonych przez przewodniczącego komisji, przedstawiać oczekiwany przez nie sposób rozstrzygnięcia.";

3) w art. 63 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

"W przypadku, gdy sprawozdanie komisji dotyczy ustawy lub projektu ustawy, sprawozdawca informuje o działaniach podejmowanych w trakcie prac komisji przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, wraz ze wskazaniem oczekiwanego przez nie sposobu rozstrzygnięcia, oraz stanowiska komisji w tej sprawie.".

Art. 2.

Do postępowań w sprawie ustaw lub projektów ustaw, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, stosuje się przepisy uchwały, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą uchwałą.

Art. 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W dniu 7 marca 2006 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), zwana dalej "ustawą o działalności lobbingowej". Fakt ten pociąga za sobą konieczność dokonania zmian w Regulaminie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz w aktach legislacji wewnętrznej.

Zasadnicza grupa przepisów ustawy o działalności lobbingowej reguluje zasady prowadzenia zawodowej działalności lobbingowej, w szczególności obowiązki podmiotów prowadzących taką działalność oraz obowiązki organów władzy publicznej (przede wszystkim Rady Ministrów oraz ministra właściwego do spraw administracji publicznej) w związku z działaniami podejmowanymi wobec nich przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową.

W myśl ustawy o działalności lobbingowej **działalnością lobbingową** jest każde działanie prowadzone metodami prawnie dozwolonymi zmierzające do wywarcia wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa. W ramach tego pojęcia mieści się **zawodowa działalność lobbingowa**. Pojęcie to obejmuje **zarobkową** działalność lobbingową prowadzoną na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów tych osób. Zawodowa działalność lobbingowa będzie mogła być wykonywana przez przedsiębiorcę albo przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą po uzyskaniu wpisu do rejestru, który będzie prowadzony przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Mając na względzie, że Senat jest organem władzy publicznej, w stosunku do którego podejmowane mogą być czynności wchodzące w zakres działalności lobbingowej oraz uznając zasadę autonomii Parlamentu ustawodawca sformułował w art. 14 ust. 3 delegację przenoszącą do regulaminów Senatu i Sejmu określenie zasad wykonywania zawodowej działalności na ich terenie.

Przygotowując projekt uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu wzięto pod uwagę w szczególności następujące założenia:

- 1) uwzględnienie zasady autonomii Senatu;
- 2) przyjęcie, że Regulamin Senatu normuje zasady wykonywania zawodowej działalności lobbingowej, natomiast akty wewnętrzne normują aspekt organizacyjny wykonywania tej działalności;
- 3) uznanie, że w Regulaminie Senatu powinny znaleźć się rozwiązania, które z jednej strony uwzględnią fakt zaistnienia w systemie prawnym instytucji lobbingu zawodowego, a z drugiej szanują dotychczasową praktykę i zwyczaj parlamentarny;

- 4) przyjęcie, że postanowienia dotyczące wykonywania zawodowej działalności lobbingowej na terenie Senatu powinny znaleźć zastosowanie nie tylko w procedurze rozpatrywania ustaw, ale i projektów ustaw;
- 5) uznanie, że postanowienia Regulaminu nie muszą nakładać na senatorów dodatkowych obowiązków.

Mając na uwadze powyższe założenia, zaproponowane zmiany w Regulaminie Senatu ograniczają się do trzech spraw.

Uznano za konieczne sformułowanie w Regulaminie przepisu statuującego prawo wykonywania na terenie Senatu zawodowej działalności lobbingowej (art. 1 pkt 1). Proponowany przepis jest konsekwencją respektowania zasady autonomii Senatu. Jednoznaczne przyznanie takiego prawa, w drodze Regulaminu, eliminuje mogące się pojawić wątpliwości interpretacyjne, czy Senat jest adresatem normy zawartej w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności lobbingowej. Sprawy organizacyjne związane z wykonywaniem zawodowej działalności lobbingowej będą uregulowane w zarządzeniach Marszałka Senatu.

Specyfika procedury stanowienia prawa powoduje, że zasadniczą formą podejmowania działań lobbingowych na terenie Senatu będzie uczestnictwo podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową w pracach komisji senackich rozpatrujących ustawy i projekty ustaw. Istotą proponowanego rozwiązania jest zapewnienie podmiotom wykonującym zawodową działalność lobbingową nie tylko prawa wstępu na posiedzenia komisji, ale przede wszystkim umożliwienie im przedstawienia oczekiwanego przez nie sposobu rozstrzygnięcia (dodawany art. 60 ust. 2a Regulaminu). Zasady przedstawiania przez zawodowych lobbystów oczekiwanego sposobu rozstrzygnięcia określać będzie każdorazowo przewodniczący komisji. Rozwiązanie takie zmierza do wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych w zakresie relacji pomiędzy kompetencjami przewodniczącego do organizowania prac komisji (art. 58 ust. 2 Regulaminu), a prawem zawodowego lobbyisty do przedstawiania oczekiwanego sposobu rozstrzygnięcia. Dodawany przepis wskazuje, w sposób jednoznaczny, że zawodowy lobbyista będzie związany zarządzeniem przewodniczącego komisji w przedmiocie sposobu realizacji swojego uprawnienia. Ponadto podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową będzie miał prawo wstępu na posiedzenia Senatu na zasadach ogólnych, tj. na zasadach określonych w zarządzeniu nr 12 Marszałka Senatu z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie dostępu do informacji publicznej oraz zasad wstępu na posiedzenie Senatu i komisji senackich. Na takich samych zasadach wstęp na posiedzenia Senatu i komisji senackich będą miały podmioty wykonujące działalność lobbingową nie zawodowo.

Mając na uwadze przejrzystość postępowania ustawodawczego oraz zasadę jawności działalności lobbingowej, ważne jest, aby Senat - podejmując decyzje w przedmiocie ustaw albo projektów ustaw - miał dostateczną wiedzę o działaniach lobbingowych podejmowanych w trakcie prac komisji nad tymi ustawami albo projektami ustaw przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową. Wobec tego projekt uchwały obejmuje zmianę art. 63 ust. 3 Regulaminu. Istotą tej zmiany jest nałożenie na sprawozdawcę komisji, w przypadku gdy sprawozdanie dotyczy ustawy lub projektu ustawy, obowiązku informowania Wysokiej Izby o działaniach podejmowanych przez zawodowych lobbystów w trakcie prac komisji, wraz ze wskazaniem oczekiwanego przez nich sposobu rozstrzygnięcia, oraz stanowisku komisji w tej sprawie. Rozwiązanie takie pozwoli na powzięcie informacji w tym zakresie nie tylko przez senatorów, ale również przez opinię publiczną. Informacja taka znajdzie się bowiem w sprawozdaniu stenograficznym umieszczonym na stronie internetowej Senatu.

Ponadto należy mieć na względzie, że ustawa o działalności lobbingowej nakłada na Senat (Marszałka Senatu albo Szefa Kancelarii Senatu) szereg obowiązków, które będą realizowane na podstawie przepisów ustawy, bez konieczności dokonywania nowelizacji Regulaminu. Dotyczy to:

- zapewnienia przez Szefa Kancelarii Senatu podmiotom wykonującym zawodową działalność lobbingową dostępu do kierowanego przez siebie urzędu (art. 14 ust. 2);
- zobowiązania Marszałka Senatu do niezwłocznego udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o działaniach podejmowanych wobec Senatu przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, wraz ze wskazaniem oczekiwanego przez te podmioty sposobu rozstrzygnięcia (art. 16 ust. 1);
- określenia przez Szefa Kancelarii Senatu szczegółowego postępowania pracowników Kancelarii Senatu z podmiotami wykonującymi zawodową działalność lobbingową oraz z podmiotami wykonującymi bez wpisu do rejestru czynności z zakresu zawodowej działalności lobbingowej (art. 16 ust. 2);
- informowania przez Marszałka Senatu na piśmie ministra właściwego do spraw administracji publicznej o czynnościach wchodzących w zakres zawodowej działalności lobbingowej wykonywanych przez podmiot niewpisany do rejestru (art. 17);
- opracowania i udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej przez Szefa Kancelarii Senatu corocznej informacji o działaniach podejmowanych wobec Senatu przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową (art. 18 ust. 1).

Na marginesie należy zaznaczyć, że ustawa o działalności lobbingowej dokonuje zmian w ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (zmiany te nie

skutkują koniecznością nowelizacji Regulaminu Senatu). Nowelizacja przewiduje, że senator - przewodniczący klubu lub koła będzie zobowiązany przekazać Marszałkowi Senatu dane dotyczące pracowników biura klubu lub koła oraz społecznych współpracowników. Dane te obejmować będą m.in.:

- miejsce zatrudnienia w trzyletnim okresie poprzedzającym dzień, w którym osoba została pracownikiem biura klubu lub koła albo społecznym współpracownikiem;
- źródła dochodów w trzyletnim okresie poprzedzającym dzień, w którym osoba została pracownikiem biura klubu lub koła albo społecznym współpracownikiem;
- informację o wykonywanej działalności gospodarczej w trzyletnim okresie poprzedzającym dzień, w którym osoba została pracownikiem biura klubu lub koła albo społecznym współpracownikiem.

Powyższe dane będą jawne. Marszałek Senatu zobowiązany będzie podać je do publicznej wiadomości w postaci zapisu elektronicznego. Analogiczne obowiązki ustawodawca nałożył na senatorów i Marszałka Senatu odnośnie pracowników biura senatorskiego lub poselsko-senatorskiego oraz społecznych współpracowników.

Ponadto należy wskazać, że jedyną wprost przewidzianą w ustawie o działalności lobbingowej instytucją ukierunkowaną na podmioty prowadzące działalność lobbingową nie zawodowo na terenie Parlamentu (a więc nie zarobkowo, we własnym imieniu i we własnym interesie) jest **wysłuchanie publiczne** projektu ustawy przeprowadzane przez Sejm. Przepis art. 8 ust. 1 ustawy o działalności lobbingowej stanowi, że po wpłynięciu do łaski marszałkowskiej projektu ustawy Sejm może przeprowadzić, na zasadach określonych w swoim regulaminie, wysłuchanie publiczne dotyczące tego projektu.

Mając na względzie konieczność możliwie szybkiej nowelizacji Regulaminu Senatu zmierzającej do uwzględnienia postanowień ustawy o działalności lobbingowej, projekt uchwały o zmianie Regulaminu Senatu zakłada, że wejdzie ona w życie z dniem ogłoszenia.